

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U103581

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-10-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Редька Сергій Іванович

2. Redka Sergiy I.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-09-2021

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: Харківський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету

Код за ЄДРПОУ: 33297933

Місцезнаходження: вул. Клочківська, 202, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61045, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 12.093.04

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Будівельників, буд. 129-а, м. Маріуполь, Донецька обл., 87500, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Становлення тоталітарної політичної системи в Україні у 20-ті роки ХХ сторіччя (на матеріалах Харківщини).
2. The establishment of a totalitarian political system in Ukraine in 1920s of the twentieth century. (On materials of Kharkiv).

Реферат:

1. Об'єкт: інститути політичної системи Харківщини 1920-х рр., що включає дослідження наростання та утвердження тоталітарних рис в партійній організації Харківщини, її вплив на ради, профспілкові та комсомольські організації; мета відтворення процесу перетворення партійної організації Харківщини на організацію тоталітарного типу, визначення механізмів та методів контролю партійних комітетів за місцевими радами, профспілковими та комсомольськими організаціями; методи: мікроісторичний, комплексний, системний, ціннісний та міждисциплінарний підходи, які базуються на принципах історизму, об'єктивності та всебічності. Реалізація означених принципів спирається на використання загальнонаукових (аналіз і синтез, індукція та дедукція); наукова новизна: на основі численних архівних матеріалів, більша частина з яких вперше вводяться до наукового обігу, заповнено істотну прогалину в уявленнях про процеси, які відбувалися в партійних осередках, у місцевих радах, профспілкових та комсомольських організаціях.

Показано виникнення та функціонування інститутів тоталітарної політичної системи на регіональному рівні, а саме на Харківщині; проведено історіографічний аналіз наукової літератури за темою обраного дослідження, визначено досягнення та недоліки, які заважали вітчизняним та закордонним дослідникам об'єктивно вивчати цю тему; показано перебіг дискусій в осередках щодо необхідності впровадження елементів демократії в партійне життя; проаналізовано протистояння між «верхами» та «низами» партії щодо матеріальних привілеїв; вивчено хід обговорення питань загальнопартійних дискусій в осередках КП(б)У Харківщини; визначено механізми, способи та методи знищення елементів демократизму в партійних осередках; проаналізовано кадрову політику в партійній організації губернії; розкрито механізми контролю партії над особистим життям своїх членів; досліджено проведення чисток в осередках та їхню роль у партійному житті; показано морально-етичні аспекти повсякденної поведінки рядових комуністів та керівних партійних кадрів; висвітлено впровадження цензури губкомом та його втручання в діяльність засобів масової інформації; показано прояви політичного догматизму в осередках; з'ясовані форми та методи втручання партійних органів в діяльність місцевих рад, профспілок та комсомольських організацій; показано вплив партійних структур на молодь через комсомольські організації, боротьбу останніх з молодіжними організаціями некоммуністичного спрямування; з'ясовано стосунки між губкомом комсомолу та осередками на місцях; уточнено: ставлення комуністів місцевих осередків до необхідності впровадження демократичних принципів у внутрішньопартійне життя; доповнено: знання про процеси, які відбувалися в партійних осередках, місцевих радах, профспілкових та комсомольських організаціях завдяки введенню автором до наукового обігу нових документів із фондів Державного архіву Харківської області; набуло подальшого дослідження: висвітлення процесу підготовки та проведення виборів у місцеві ради; розширено знання: про методи витіснення політичних опонентів більшовиків з місцевих рад Харківщини на початку 1920-х рр. Практичне значення дисертації: результати дослідження можуть бути використані істориками, політологами та іншими фахівцями для подальшого дослідження феномену тоталітаризму в СРСР та Україні. А також в процесі сучасного державотворення, політиками, партіями, громадськими організаціями, державними інститутами, засобами масової інформації, що дає можливість краще зрозуміти процеси, які відбуваються в політичному житті українського суспільства. Це сприятиме прискоренню процесу подолання тоталітарної спадщини та посттоталітарних тенденцій соціально-економічного, політичного, духовного розвитку України.

2. Object: institutions of the political system of Kharkiv region in the 1920s, which includes research on the growth and establishment of totalitarian traits in the party organization of Kharkiv region, its influence on councils, trade unions and Komsomol organizations; the purpose of reproducing the process of transformation of the party organization of Kharkiv region into a totalitarian organization, determining the mechanisms and methods of control of party committees over local councils, trade unions and Komsomol organizations; methods: microhistorical, complex, systemic, value and interdisciplinary approaches based on the principles of historicism, objectivity and comprehensiveness. The implementation of these principles is based on the use of general science (analysis and synthesis, induction and deduction); scientific novelty: on the basis of numerous archival materials, most of which are introduced into scientific circulation for the first time, a significant gap is filled in the ideas about the processes that took place in party cells, local councils, trade unions and Komsomol organizations. The origin and functioning of the institutions of the totalitarian political system at the regional level, namely in the Kharkiv region, are shown; a historiographical analysis of the scientific literature on the topic of the selected study, identified achievements and shortcomings that prevented domestic and foreign researchers to objectively study this topic; the course of discussions in the cells on the need to introduce elements of democracy into party life is shown; the opposition between the "tops" and "bottoms" of the party regarding material privileges is analyzed; the course of discussion of issues of all-party discussions in the centers of KP (b) U of Kharkiv region was studied; mechanisms, ways and methods of destroying elements of democracy in party cells are determined; the personnel policy in the party organization of the province is analyzed; the mechanisms of the party's control over the personal lives of its members are revealed; researches of purges in cells and their role in party life are investigated; the moral and ethical aspects of the everyday behavior of ordinary communists and leading party cadres are shown; coverage of the introduction of censorship by the provincial committee and its interference in the

activities of the media; the manifestations of political dogmatism in the cells are shown, the forms and methods of interference of party bodies in the activities of local councils, trade unions and Komsomol organizations are clarified; the influence of party structures on the youth through Komsomol organizations, the struggle of the latter with youth organizations of non-communist orientation is shown; the relationship between the Komsomol provincial committee and local branches has been clarified; clarified: the attitude of communists of local cells to the need to implement democratic principles in intra-party life; supplemented: knowledge of the processes that took place in party cells, local councils, trade unions and Komsomol organizations due to the author's introduction into scientific circulation of new documents from the funds of the State Archives of Kharkiv region; acquired further research: coverage of the process of preparation and holding of elections to local councils; expanded knowledge: on methods of ousting political opponents of the Bolsheviks from local councils of Kharkiv in the early 1920s. The practical significance of the dissertation: the results of the study can be used by historians, political scientists and other experts to further study the phenomenon of totalitarianism in the USSR and Ukraine. And also in the process of modern state formation, by politicians, parties, public organizations, state institutions, mass media, which gives an opportunity to better understand the processes taking place in the political life of Ukrainian society. This will accelerate the process of overcoming the totalitarian heritage and post-totalitarian tendencies of socio-economic, political and spiritual development of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радченко Людмила Олексіївна
2. Radchenko Lyudmyla Olexiyivna

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколаєв Ігор Євгенович

2. Nikolaev Igor Ye.

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єфіменко Геннадій Григорійович

2. Yefimenko Hennadiy H.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лисак Вікторія Феофанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лисак Вікторія Феофанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.